

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
вноситься в Австрії:
на цілий рік . . . 24 К
на пів року . . . 12 К
за чверть року . . . 6 К
на місяць . . . 2 К

За границю:
на цілий рік: зі щоденною ви-
сылкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тиждень 6 до-
ларів або 12 рублів; з висилкою
щодня 5 доларів або 10 руб.
Поодинокі числа по 10 центів.

Телефон Редакції ч. 1484.
Контото почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

ХРИСТИЯНСЬКО-СУСПІЛЬНИЙ ДНЕВНИК.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска“. — З Руславних псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім
неділь і руских свят о 5 год.
по полудні. — Редакція, адміні-
страція і експедиція „Руслана“
при ул. Хмельовського ч. 15, II.
поверх. Експедиція місцева
в Агенції Соколовського в пасажі
Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на
попередню застерогу.

Рекламації лише неопечат
є вільні від порта. — Опоніст
звичайні приймають ся по ц
20 с. від стрічки, а в „Надіс і
нім“ 40 сот. Подяки і приватні
донесення по 30 сот. від стрічки

До діла!

(+) Зібране на першій вічу священни-
ків дня 10-ого жовтня с. р. громади в Ста-
ніславіві Всч. Духовенство станіславівської
Епархії на основі виголошених рефератів і пе-
реведеної відтак основної і всесторонньої роз-
прави ухвалило 14 резолюцій, котрі на пору-
чене сего віча оповіщуємо сьогодні в нашій
дзенику. Всч. Духовенство заявило
однодушно свою солідарність і згоду з „Христ.
суспільним Союзом“ і постановило рішучо
виступати проти всіх ворожих впливів (отже
і проти дотячних часописів), які заповдівають
велику шкоду Руско-кат. Церкви і вірі, підко-
пують християнське життя нашого народу і
шкряють або безвіре або шизму в широких
верствах рускої суспільности, при тим заявля-
ють, що будуть морально і матеріяльно під-
тримувати наш дзеник з домаганям, щоби він,
„о скільки сего вимагає конечність і як довго
буде треба, стояв в розумній опозиції“.

Віче Всч. Духовенства не хоче однак
попереставати на самих заявах релігійних
чужих і на протестах проти безвірною ради-
калізму і русофільського об'єднання і шизмо-
фільства, але хоче також все те доказати ді-
лами і звиває не тільки своїх братів епархі-
яльних, але також Всч. Духовенство обидвох
інших епархій до солідарної організації і пра-
ці в тим напрямі на християнських основах.

Сей замітний почин Всч. Духовенства
станіславівської Епархії витаємо з найбільшою
радістю як задаток органічної роботи для
красної будучини нашої руско-катол. Церкви
і нашого народу в тим переконанню, що пере-
ведена на християнських основах організація
всіх верств нашої суспільности і робота в тим
напрямі поведена здобуде для українсько-ру-
ського народу становище поруч інших куль-
турних народів.

Із свого боку заявляємо, що з нашого
дзеникарського обов'язку будемо всіма сила-
ми пособляти сим змаганям і сій роботі і
віддамо стовпці нашого дзеника до розпо-
рядимости всіх, що хотять пером піддержувати
наші скромні заходи. Нашою задачею вважа-
ли ми все і на даліше вважають будемо рі-
шучи оборону найсвятіших дібр нашого
народу, нашої Руско-катол. Церкви
і віри і повної рівноправности
українсько-русского народу. Де не-
будь бачимо покривджене прав нашого народу
на якій небудь області нашого народного
життя, не перестанемо виступати в їх оборону
і домагати ся усунення всякого надужиття і по-
кривдження. — А коли досі ще дехто з Всч.
Духовенства під впливом клевет і сплетень
по москвофільських і радикальних часописів
відносив ся з певного рода недовіром до на-
шого дзеника, не черпаючи доказів на се
з него самого, то ми переконані, що вгляну-
вши глибше в цілий спосіб оборони наших на-
родних справ, в обговорювано різних питань
народно політичних, от хочби т. зв. польско-
русского порозуміння, про котре ми подавали
цілу серію статей, вневинить ся довідно, щ-
приписувана нам угодовність і опортунізм є
звичайним коняком, на котрім їздять вороги
рускої справи, щоби тільки каламутити і в
каламутній воді для себе ловити рибку.

Алеж до того треба також рішучої і
дільної помочи і матеріяльної і моральної з
боку всієї нашої суспільности. Кождий нехай
уважає обов'язком інформувати нас про всякі
шкоди нашою, звідки би то не було, нашо-
му народови, а ми певно, як досі ніколи не
відказували місця всяким, хочби як опози-
ційним статям і дописам, так і в будучині

не відкажемо і з свого боку будемо піддер-
жувати змаганя до осягнення повної
рівноправности нашого народу.

Нехай однак за сими заявами дійсно
слідують діла, нехай кожда одиниця на сво-
ім становищі доложити зусиль і праці до пе-
реведення організації, до з'єднання всіх живих
народних сил, а тоді певно засияє нашому
народови красна доля.

Звіт з віча священників станіславівської Епархії, яке відбуло ся дня 10-го жовтня 1911 року в Станіславіві.

Віче, в якому були заступлені всі
деканати станіславівської Епархії і на якому
явило ся понад 200 священників, попередила
Служба Божа о призванє помочи св. Духа,
відправлена Всесв. і Впр. о Мітратом І
Гордієвским при асистії Впр. оо. Д. Бах-
таловского і П. Теодоровича. По службі
Божій слідувало посвячене льо-
калю ново отвореної дієцезальної торговлі
„Церковна Штука“ Іх Преосвященством Кир
Григорієм.

О год. 10. почало ся само віче. Отворив
его Впр. о Н. Теодорович як председник ко-
митету короткою промовою і повпросив Іх Пре-
освященство, які зволили прибути на отво-
рене віча, о архієрейське благословенство. Іх
Преосвященство промовило до зібраних і
уділило своєю благословенства, опустили ві-
че і не були на віч до самого кінця.

По виборі президія, до якого вийшли Впр.
о. декан Олесьницький як председник а
Впр. о. А. Глодзінський і декан
Ступницький як заступники і оо.
Ісаїв і Лабач як секретарі, уділено
голосу референтам: о. Кливакови в
справі організації і діяльности українських
партий, о. Калитовському в справі
української преси, о. Сатурському в
справі організації і діяльности русофільських
партий, о. Фадисевичеві в справі русо-
фільської преси.

По живій і всесторонній розправі ухвале
по слідуєчій резолюції.

І. а) Віче священників станіславівської
Епархії висказує свою солідарність і
згоду з „Християнсько-суспільним Союзом“
основаним у Львові і звертає ся з покликком до
священства цілої Епархії, щоби оно в імя
солідарности і священничої карности вступило
в дійсні члени того Союзу і перевело як між
собою, так і між народом християнсько-суспільну
організацію.

б) Віче священників станіславівської Епархії
звертає ся з покликком і до священників
других Епархій, щоби они рівнож в імя свя-
щенничої солідарности вступали в члени „Хри-
стіянсько-суспільного Союзу“.

ІІ. З уваж, що націонал-демократична
преса під нямим кличем загального поступу,
личної свободи і свободи совісти ширить
принципіально релігійний індеферентизм, о-
скорбляє periodically релігійні почування хри-
стіянсько-католицької суспільности, поміщую

*) На основі порученя першого Віча
священників станіславівської
Епархії поміщуємо надісланий нам звід.
Повний звід з рефератами і ходом цілої роз-
прави буде поданий в окремій пропам'ят-
ній книжці, котрої виданє приготує ся.
— Редакція.

чи свідомо і тенденційно еретичні хули,
страшні зневаги проти догм віри і засад хри-
стіянської етики, підкопую всякий авторитет
церковної ерархії і тим самим ослаблює під-
залипу Церкви Ісусом Христом заложену,
священники станіславівської Епархії зібрані на
вічу дня 10. X. с. р. з огляду на велику не-
безпеку, яка грозить Церкві від тої преси,
обов'язують ся солідарно не передплачувати
дзеника „Діло“ і наших йому подібних часо-
писів націонал-демократичної партії, ані Іх
в який небудь посередній спосіб піддержува-
ти — аж до Іх поправки.

ІІІ Зібрані на вічу дня 10. X. с. р. свя-
щенники станіславівської Епархії визнають
сумний факт, що „русско-наро-
днана“ партія в обох своїх від-
тітках змагає систематично
під позором привязаня до
„прадідного“ обряду до ослаб-
лення а навіть знищення като-
лицької ідеї в нашій народі.
Тому зібрані, стоячи непохитно на католицькій
основі протестують проти сеї ворожої для ка-
толицької Церкви роботи, рішають зірвати
всяку зв'язь з ворогами като-
лицького світотгляду і почати
роботу на католицьких осно-
вах.

ІV. З огляду на се, що русофільська пре-
са під позором „національно-культурного є-
динства“ з російським народом і привязана
до „прадідного“ обряду підкопую тенденційно і
систематично авторитет католицької Церкви і
довіре до Неї, священники станіславівської Е-
пархії зібрані дня 10. с. м. на вічу в Ста-
ніславіві осуджують пресу „русско-народної
партії“ обох відтінків як ворожу католицькій
Церкві і рішають часописий тої партії т. є
„Галачанина“, і „Прикарпатской Руси“ і Іх
додатків для народу не передплачувати ані в
який будь спосіб попірати.

Опісля слідували внесеня учасників ві-
ча. Вислідом було ухвалене слідуєчих ще ре-
золюцій і внесенє:

1) Зібрані на вічу дня 10. с. м. свяще-
ники станіславівської Епархії заявляють, що
одиноким у нас дзеником, який стоїть на
католицьких основах в „Руслан“ і хоч він мо-
же не всім є симпатичний з політичних та
партійних зглядів, то однак з релігійних згля-
дів, які повинні мати перевагу над всіма ін-
шими рішають его морально і матеріяльно
підтримувати, домагають ся однак, щоби він,
о скільки сего вимагає конечність і як довго
буде треба, стояв в розумній опозиції.

2) Зібрані на вічу дня 10. с. м. свяще-
ники станіславівської Епархії висказують своє
здивованє і біль з причини виступів „Ниви“
в справі виступленя станіславівського духо-
венства з „Бесіда“, як також є „рецензія“ (I)
книжки о. крил. др. а. Щенковича „В імя
пради“ і осуджують аяка становище като-
лицької часописи як незгідне з основами ка-
толицького світотгляду і справі Церкви і на-
родній шкідливе.

3) З огляду на загально знані неприязні
тенденції переважної части нашої преси, змі-
ряючи до підкопаня впливу Церкви на куль-
турний розвій нашого народу, до чого уживає
ся в тій пресі різних-преріжних способів, ко-
трих задачею мало би бути захитанє в наро-
дній вірі і підкопаня впливу духовенства, —
ми зібрані на вічу в Станіславіві священники
удаємо ся в покори до Преосвященого Орди-
наріату з уклінною просьбою, щоби зволив
взяти під розвагу сию справу пекучу а при-
тім загально дотикающую цілої нашої галицької
рускої провінції на найбільшій конференції
Галицько-русского Епископату в цілі виданя

відповідних заряджень як для вірних так і для
всього духовенства.

4) Віче священників станіславівської е-
пархії домагає ся від Товариства „Просвїта“
і „ім. Качковського“, щоби в своїх виданях не
поміщували таких річий, які эле впливають
на католицьку віру або моральність між на-
шим народом.

5) З огляду на се, що читальні є огни-
щем всего народного руху і просвїтного і е-
кономічного а дотеперішні читальні не дають
достаточної запоруки впливови Церкви, зібрані
зобов'язують всіх священників станіславів-
ської Епархії, щоби осноували по своїх паро-
хіях „парохіяльні читальні“ і товариства для
молодежи „Єдности“.

6) В виду нечуваної і досі небувалої
серед католиків прояви, щоби католицькі свя-
щенники на спосіб французьких і португальських
масонів викидали на улицю католицькі мона-
хині, як се мало місце у Львові з нашими
С.С. Василиянками, одиноким чном руских
внокін, котрих заслуги для справи католиць-
кої Церкви і добра нашого народу неоцінені,
так що найзавзятіший ворог не посміє се-
го заперечити, зібрані на вічу священники
станіславівської Епархії протестують против сеї
нелюдської румаци і висказують своє найбіль-
ше обуренє Совітові „Народного Дому“ а пе-
редовсім священникам з Совіту, котрі до се-
го нелюдского вчинку допустили і за ним го-
лосували, бо поступили они негідно і не по
католицьки.

7) Зібрані заявляють свою радість по
причині харитативної діяльности Всесв. і
Впр. о. Мітрата І. Гордієвского серед нашої
суспільности через заложене дому сиріт і оби-
днують его щирій волі і патріотичній роботі
пособляти ще тим способом, що в своїй пе-
реписці будуть уживати через оден рік ви-
ключно виданях Ним в тій цілі мар-
рок.

8) Зібрані підносять потребу основаня
інтернату для мужескої шкільної моло-
дежи.

9) Зібрані рішають розпочати чим скор-
ше акцію в цілі організованя священничого
і католицького руского жіноцтва взагалі для
інтензивнішого попіраня практичної діяль-
ности в ділі ухристіянєна руского на-
роду.

10) З огляду на се, що дохід з новоосно-
ваної дієцезальної торговлі „Церковна Шту-
ка“ в Станіславіві не сьміє йти на інші ці-
ли, лише на нілі загальні християнські а і-
менно: 1) на дім сиріт, 2) Сестри Василия-
нки, 3) інтернат для мужескої шкільної моло-
дежи 4) будови ювілейної Церкви в Стані-
славіві, 5) основуване і удержанє Захоронок
під управою Сестер Службевиць, священники
зібрані на вічу обов'язують ся самі всю утвар
церковну, вино і світло побирати виключно
в тій торговлі і своїх кондеканальних собра-
тів неprisутних на вічу як також брацтва до
сего зав'язати.

11) Віче священників відносить ся сею
дорогою до своїх послів парламентарних, пе-
редовсім священників, щоби старались ви-
робити для священників легітимациї для їзди
зеліницями такі, як Іх мають всі уряд-
ники.

12) Вислано телеграму до Святійшого
Отця з заявою синівської любови і предан-
ности.

13) Віче ухвалює з нагоди нинішн-
ого першого віча священників вида-
ти пропам'ятку книжку, в якій був би
поміщений цілий его перебіг, а то в цілі
успішнішого переведення резолюцій, що має
бути для нас тревалим memento.

Віче закінчилось такою заявою духовенства:

14) Руска суспільність знайшла ся в посліdnих часах в дуже тяжким та сумнім положенні. В народі нашім нуртують два головні деструктивні живля а іменню: ліберально-радикальний напрям і русофільско-шізматичка пропаганда. Обом тим напрямом пособляє ліберально радикальна і русофільска преса. Преса обох тих відтінків, хотий рїкнїть ся між собою партійними поглядами, однак спільно працює над тим, щоби відерти сьв. віру нашому народови, щоби відерти наших вірних від католицької Церкви, і щоби захитати моральні і суспільні основи. Клясичним сего доказом є село Залуче, де часть вірних, яка в 1903 р. зголосила була свій перехід на шизму, належала перед тим до українсько-радикальної партії і становила товариство „Народну Спільку“, а „Діло“ виступало тоді в єї обороні против Епископского Станіславського Ординаріату.

У нас найсвятїйші догми віри і моралї спрофановані і наругою відкриті, а всякий справедливий авторитет висміяний і знехтований. Виня за те все спадає на ворожу пресу; в ліберальной пресі дались чути нечувані у нас доси богохульства (гл. „Діло“ ч. 260. з 1910. р. і ч. 54. з 1911. р.) проти Христа-Спасителя, проти Преч. Діви Марії і проти головних основ суспільного життя, бо проти святости Тайни супружества, від котрої зависить усьвячене християнських родин а за ним успішний і культурний розвій всеї суспільности; преса знов шизмофільска працює всіма силами, щоби убити почуте христ. кат. віри.

Серед так застрашаючого положення, ми сьвященники Станіславської Епархії, зібрані на вічу дня 10. жовтня 1911. р., висказуємо наш біль, який не дасть ся нічим усмирити. Однак — хотий є зранені наші чувства релігійні і патріотичні не можемо і не сьміємо тратити духа і відваги. В тій хвилі, коли страшна буря лютить ся над нашими головами і над нашим народом, підносимо високо в гору прапор святотої віри, звертаємо наші очі повні сильної надїї до Христа, нашого єдиного Спасителя і до Непорочно Зачатої Пресвятої Діви Марії яко Покровительки нашої Епархії і Заступниці милостивої всіх Християн і через єї руки передаємо нашому Спасителеви наші сердца, любовию до него горючі.

Тому, хотий буря гуде, хотий зло лютить ся, хотий сердца наші болом переняті, ми прилюдно і кріпко віруємо і ісповідуємо, що Христос є правдивим Богом і Єдинородним Сином Божим, що «всѣя тѣмъ быша», і без него „ничтоже бысть, еже бысть“ (Іоан. I. 3), що Христос є „исполниъ благодати и истини“ (Іоан. I. 14). Віруєм і ісповідуєм воцлощене Христа Сина Божого і Пресвятої Діви Марії через чудесне ділане сьв. Духа. Віруєм і ісповідуєм Христа яко єдиного Спасителя, котрий приніс найсвятїйшу жертву кроваву з самого себе на Хресті за спасене цілого роду людского. Віруєм і ісповідуєм, що Христос є цілої вселенної і всіх народів Царем і Вождом „въ немже суть всѣ сокровища премудрости и разума сокровенна“ (Колос. II. 3) „и незавѣдованное богатство“ (Ефес. III. 8) всего добра яко для всіх народів, так і для поодиноких одиниць, так, що без Христа нема правдивого поступу, нема жата правдивого. Віруєм і ісповідуєм, що Христос є судією всіх людей всіх віків, котрий на страшнім судїі положить остаточно конець злому і віддасть всім по справедливости.

Дальше прославляємо Пресвятую Діву Марию яко Матір Христа Спасителя, яко Матір Божу і істинну Богородицю. Величаєм єї Непорочно Зачатіє і єї неустанне Дївство, перед народженем, в часі народженя і по народженю Христа Спасителя. Прославляєм єї яко Царицю Ангелів і Сьвятих в небї і Владичицю вселенної, Заступницю всіх Християн, Матір милосердя, Утїшительку плачущих і спасене погибаючих.

Крім сего заявляємо нашу найтїснїйшу звязь з Столицею Апостольскою в Римі, з Архієреєм вселенської Церкви, Папою Римським, котрий є правдивим Намісником Христовим на землі і наслідником сьв. Петра, і тому протестуємо проти всяких агітацій, які зміряють відерти наших вірних від керма Голови католицької Церкви, Папи римского.

Відновляємо рівнож присягу послуху для кождочасного свого Епископа, під котрого проводом хочемо і постановляємо боротись за спасене своє і душ нам повірених. З обуренем

протестуємо проти насильних і нечесних напастих ворожіх пресі на ваш Епископат а о собливно на нашого Преосьвященного Кир Григорія, котрий дав тільки доказів своєї надмірної і ревної Апостольскої праці.

Осуджуємо і пятаємо єї зводливї голоса, які піднесли ся в посліdnих часах і які до того зміряють, щоби наших Єрархів, Епископів стероризувати а духовенство відервати від Христа і Єго Церкви і утворити з него окрему касту рабів та прислужників ворожих таборів. Протестуємо рішучо против сего; не пастир за стадом, але стадо має йти за пастирем, як сего домагає ся право Боже і сам людский разум, — не позволимо протє відерти собі з рук і проводу над душами вірних і керми в справах нашого народу.

Вкінци рішучо осуджуємо єї тенденції, які є виміренї проти християнської моралї, і суспільного ладу а передовсім ті, які хотять обдерти Тайну супружества в єї авреолі святости а натомість впровадити грубу змисловість і розвзятість обичаїв в християнських родинах а відтак в цілій суспільности.

На єї однак заяві наших чувств релігійних і на сях протестах ми не поперестаємо, але хочемо єї ділами доказати. Тому постановляємо передовсім поборювати єї в єї силах і в єї погубну пресу і єї бойкотувати а головно часопис „Діло“, „Прикарпатскую Русь“, „Галичанина“, „Русское слово“, „Голос Народа“, „Громадский Голос“, „Землю і волю“ і всі їм спорідненї ліберально-радикальні і шизмофільські часописи, відтак постановляємо рішучо паралізувати нечесні пляни платних агентів російских, які займають ся пропагандою шизматичкою між нашими вірними, чого доказом ясним є факт, який в тих днях зачат ся в Залучу, як не менше насильних викличенє з дому і з Церкви католицьких Інокій Чина сьв. Василя Вел. у Львові.

З сьвятим завзятем і апостольскою ревностією будемо працювати над освідомленем в вірі і над дивнєнем моральним наших вірних. Яко воїни Христові і яко члени Церкви воїнствуючої на землі підємо відважно і сьміло до бою за Христа і на рід з тою крївкою надїєю і пересвідченем, що побідимо, бо зло безсилне — а з нами Бор!!

Взагалі віче випало надсподівано гарно. Ухвали переходили після переведеної розправи однодушнo. Вічем заікавив ся весь загал епархіяльного духовенства, бо крім сего, що прїбула майже половина епархіяльних сьвященників, наспіло ще много привітних телеграм від сьвященників, які з причини парохіяльних завязь і інших перешкод не могли прибути на віче, з заявами солідарности з ухвалами віча.

„Ниви“ у заяву! *)

(Конець).

Рівнож безосновним а притім ще і наскривъ несосновним є закид про легковаженє і обиджуване духовенства та недоцінюване єго заслуг для народа і Церкви. Таж закид єй предвидів Впр. о. Автор і застеріг ся виразно против него на стор. 7, 8. і 132. а до того знає в дуже добре о. редактори з „Ниви“ особа Впр. о. д-ра Щепковича — се сьвященник справдї по чину Мелхисідека, бо справдї чоловік „в немже лєсть нѣсть“ а такий чоловік не потрафить навіть нікого обидати. Коли він у своїм писемї порушив деякі дрязливі і болесні справи чи з життя народного взагалі, чи спеціально із життя духовенства, то справдї так, як виразно означив, не в цілі, щоби кому докучити, когось обидати, понизити, або недоцінювати чїх заслуг, лише з konieczности, щоби „на фалшивї твердженя, безосновні закиди, злїбні напасти дати річеве сprostованє і дотичні справи представити в свїталі правди“. У сїм случаю поступив собі о. крїлош. Щепкович справдї як лікар, що хотячи загоїти рану, єї отвирає; і дост. о. Автор добачив много ран на нашім народнім організм*) і відкрив їх не на те, щоби ятрити і кому ухїбїти, але лиш на те, щоби їх гоїти і тому поступив з як найбільшою обережностю — справдї, як се сам пише (стор. 132.) „много углядняв і много щадив“ відкрив лише те, чого конечно домагає ся полемічний характер

*) Гл. ч. 128.

**) „Нива“ мусить признати, що є їй

єго писемѣ і сїм розумний чоловік, а тим більше католицький сьвященник не може і не сьміє образувати єя і обурюватися, але насупротив перейме єя вдякою і пошаною для достойної особи о. Автора за се, що хоч предвидів гнів і обуренє, яке на него спаде зі стороны людей злої волї за єго рішуче становище при правді, а однак не злякає ся, але для добра Церкви і народу, вияснїв много темних доси справ і дав сьвідѣцтво потоптанїи правдї. І за се належить єму як найбільша подяка і пошана а не несосновний і безосновний закид, з якого вїхала „Нива“, хїба лиш тому, що або єго книжки редакция „Ниви“ не перечитала, або в засліпленю і для милих очий панів і отців з „Діла“ не хотїла як слїд зрозумїти і по справедливости на їх некористь оцінити.

Закид про деморалізованє духовенства є так неумісний, безосновний, неправданий а при тим так злїбний і вікчемний, що справдї серце католика крає ся з болю, коли зважить, що сьвященник так дає ся засліпати пристрастїю, що у праці свого брата, коли він є єрно здоровой науки Христовой і накликє до опамятаня, добачує деморалізованє духовенства — обяв так болючий, що не могу над ним довше розводити єя і омину єго . . . протестуючи як найенергїйніше против того рода поведєня церковної часописи.

Що до закиду про уживанє „неприличних і обидливих слів“, які так немудо вражають „Ниву“, то замічу з о. Плянком, що „може єи деколи справдї за острі, але єи саме яскраво оцінюють дотичні місця книжки“, а при тим додає, що Христос Спаситель учив нас по імені називати кождий злочин без обиняків, без завиваня у бавонну і дав того докази, коли на многих місцях картає людей злїбних, називаючи найсвятїйшими своїми устами їх злочини по імені. Новїтний свїт сего боїть ся і назве: 1) католика, що в супереч правам своєї Церкви сидить без слїбу з жидівкою, чоловіком „поступовим і свободолюбним“, 2) сьвященника, що пишє у мASONській часописи своїм новїтним лібералїзмом та недостачею найпримїтивнїйшого пієтизму для справ Церкви і свого Владики і заслугє справдї не на ишту назву як „дикого пола“ — сьвященником „свідомим і поступовим патриотом“ і т. д., але християнїзм таку облуду осуджує і велить кожду річ називати іменем єї властивим.

Безосновні закиди переплїтає „Нива“ горькими висказами обурєня і заявою рішучих протестів, а ті обурєня і протести і неумісні і дивні. Неумісні, бо нема до них причини; чоловік розумний і чесний обурює ся на злобу, злочин і лож, протестує в оборонї правди і справедливости — а у книжцї „В імя правди“ не слїдно ні злоби, ні злочину, ні ложї; анї замахи на правду і справедливість — нема протє найменшої причини до слїшного обурєня і таких рішучих протестів, хїба то одно, що „правда в очи коле!“ І як раз тому єи не лиш неумісні, але і сьмішні і дивні і то тим дивнїйші, що від довшого часу ніхто їх у „Ниві“ не добачував у случаях, коли обовязком єї, яко часописи сьвященної і церковної, було і обурити і запротестувати. Не чув ніхто обурєня зі стороны „Ниви“ на кїлкі амбітних фаміліантів, що деморалізує суспільність і вихиснує народні справи до своїх личних цілей, не чули ми обурєня „Ниви“ на злїбні напади „Діла“ на Церкву і мораль — не чули протестів проти численних а вікчемних напастих і клевет у „Ділі“ на Преосьвященого Григорія — не чули протесту і обурєня на вид страшних богохульств, яких допустилось „Діло“ — на все „Нива“ мовчала. Аж тепер, коли сьвященник ревний і побожний, виступив в обороні потоптанїи правди, з протестом протав безосновних закидів і клевет на свого Владику, з обуренем на вид страшних богохульств, коли він для поправи невідрадних відносин вияснїв їх і здер личину облуди з тих, що під плащиком патриотизму деморалізують нарид, відтягаючи єго від Церкви а втручючи у безодню невірства і безбожности — тепер „isum teneatis“ „Нива“, часопись посвяченя справам церковним, чувсь обидженю, обурює ся і протестує, обидуючи безосновними закидами того, котрому за єго рішучий виступ в обороні правди і Церкви і чистотї народної справи повинна бути вдячна. Дивне се! Дивне і сумне! По що?

„Cui bono“ питають словами самої „Ниви“! Хїба лишє для милих очий сьвідомой трїйки сьвященників та зждєватїлих патриотів з „Діла“. Так, се вода на їх млин, але для пра-

ви Христовой і народної се страшний удар!

Рішучий спосіб, справдї гідний воїна Христового, з яким Впр. о. д-р. Щепкович постояє за потоптану правду в обороні найсв. і найвисших ідеалів народних, хоч знає, які прїємности і від чужих і від своїх єго за се чекають, називає „Нива“ і „низким і поганим і некультурним і нехристиянським і обиджаючим єсть нашого клира“ („Нива“ 576).

Коли так остро „Нива“ осудила найкрасні змаганя і заміри одного з ревнїйших братів — то якжеж назве і напятає поступованє сьвященників, які покликані Христом, щоби стояли на „сторожі дому Ізраїлева“, звязані присягою, що в обороні Церкви і Христа душу свою положити будуть готові, а єи спокійно дивлять ся на ворожі зусиля ворогів Церкви а навіть пишєють єя своїм новїтним лібералїзмом і недостачею найпримїтивнїйшого пієтизму для Владики в масонським днівнику, редагованім „гореткою социалїстів і радикалів“, як се сама „Нива“ у своїм часї писала і не вагають єя навіть виступити прилюдно ворожо против своїх єрархів, з котрими звязані канонїчним послухом? А якже назве „Нива“ і напятає таких сьвященників, що покликані Христом на відвїчальне становище редакторів церковної часописи, коли єи замість бачно слїдити кождий крок ворогів Церкви, замість піднести голосний протест против їх нахабности, цинїзму і злоби, а єи на всі їх ворожі затїї, зверненї против Церкви а навіть на вид страшних богохульств против Спасителя і Єго Непорочної Матерї-Діви, мовчать, а за те не вагають єя як найострїйше осудити свого брата, що з рішучостю гідною воїна Христового виступив до борби з ними? На мій погляд за мало буде о таких поступованю сказати, що єи поганє і нехристиянське, бо єи заслугє зовсім на ишту назву.

Протестує „Нива“, і то „як найенергїйнїше, проти нездорової прояви в наших часах“, яку добачила також між иншими і у шан. Автора „В імя правди“ а се проти узурпованя виключно для себе розумнїя католицькому (Нива 573) і протест такий признано їм тепер на часі, лише не належало єго звертати проти Впр. О. д-ра Щепковича — бож знаний він дуже добре „Ниві“ ізза своєї скромности, так високих аспирацій ніколи не мав і не має і не можна їх цілком добачити єя анї в єго житю анї у єго книжцї. „В імя правди“ — пишє там щиро і отверто та предметоно пишє всьо, що тяжить єму на сердї, пишє у ітересі правди, просьвітлюючи „неодну темну доси річ“, не зраджуючи ні на однім місцї закидуваним єму високих претенсій, щоби розумнє католицькому було єго монополем.

Коли така нездорова проява у наших часах єсть, то слїдно єї хїба лишє у „Ниві“. Єї менторско-доктринерський тон, повний шумних фраз і пустословности, лишений всякої предметовости, осуджуючий претенсіонально з гори всьо, що негідне з їх поглядами, яко „глухе, низке, поганє, некультурнє, ба навіть нехристиянське“ (Нива 576), не значучи найменшої пошани для представника противного погляду, ушерте обстоюване при тим, що другі збили а чоґо самі не в силі доказати, що так яскраво проявилось єя в „Ниві“ у розправі ізза балаканок „на біжучї теми“ є сего незбитим доказом. Коли протє читаю єї рішучий протест „Ниви“ звернений безпотрібно проти о. д-ра Щепковича, то мимоволї насупають єя менї на гадку слова писемѣ сьв. „Врачу исцѣлѣ ся самъ!“ — і „Да облачатъ тѣ уста твоѣ а не азъ — ибо уста твоѣ возсѣдѣтельствують на тѣ“.

Хто лишє докладно перечитає цїнну книжку „В імя правди“ і ту нібито рецензію, яку про не не встигла ся висказати „Нива“ коли у нїм тлїє мала лишє іскорка християнської справедливости, повинен признати, що становище, яке заняла „Нива“ у так важній справі, єсть прямо згіршаюче. Єї виступи в балаканках „на біжучї теми“ і тепер „з нагоди брошура в імя правди“ є справдї страшними і болесними ударами для Церкви і справи Христовой — се вода на млин єї ворогів, котрі вихиснують єя до своїх антицерковних цілей а для справи Христовой єсть се справдї тим самим, чим мороз для весняних цвїтїв. І тому я, яко предплатник „Ниви“ против такого хїбного і нечасного єї становища як найенергїйнїше протестую, а не могу і не сьмію оо. Редактори закїнвати менї злої волї єї якої ворожнєчї або упередженя в тим згляді, бож я від перших хвиль появи „Ниви“ був єї передплатником і великим прихильником; в єї початках я нею впрост одушевляв єя лишє

тому, що стояла на становищі справді церковним, бо відповідала вповні моїм релігійним почуванням і католицьким пересвідченням, обличчала масонське „Діло“ в его антирелігійних змаганях, п'ятувала диявольську злобу патріотів і священників з „Діла“, словом стояла справді на сторожі справ церковних і найкраще свідокство давали їй вороги кат. світогляду в „Діло“ і священникам з „Діла“ на чолі. „Діло“ обкидувало „Ниву“, її редактора і її прихильників болотом найрізнірідніших сплетень і безосновних закидів — горіле шаленою ненавистію до „Ниви“ лише ізза того, що була „Нивою“ справді церковною. І я тоді стояв твердо при „Ниві“ слав до її редакції заявив довіря і прихильності, спомагав її по можливості своїми дописами, брав участь у розправі з нагоди статі „Камо гряде“, агітував серед духовенства за „Нивою“, старався придбати їй предилатників і прихильників. А тепер з правдивим болем в серці я приневолений против тої самої „Ниви“ виступати і то прилюдно — чому? Я у своїх поглядах і пересвідченнях не змінив ся, але навпаки утвердив ся. Метаморфоза наступила в „Ниві“, змінила своє становище, змінила тактику, остигла в борбі з ворогами кат. світогляду, з тими, котрих перед тим поборювала, тепер у добрій комітиві — а они ще гірші як колись була, бо у редакції „Діла“ наступили зміни не гірші — вийшли до неї соціалісти, анархісти і радикали, в слід за тими нечувано скріпило ся систематичне підкопуване авторитету Церкви і її вярхії — напади на Церкву і її слуг стали частійшими — „Діло“ допустилось вкінці страшних богохульств на Божественного Спасителя і Пр. Д. Марию, а „Нива“, яка перед тим п'ятувала кожний его провай Церкви ворожий, тепер мов води у рот набрала, видно повна пієтизму для „Діла“ ізза того, що оно чванить ся бути народним, стратила вражливості на справи церковні, пієтизм і для Владівки і для всього, що добре съвяте і не знаю, чи у заслїпленю, чи у злобі почала співати на нуту „Діла“ і удостоїлась за се прихильності з его сторуни. „Діло“ замовкло у своїй ворожнечі для „Ниви“ і її редакторів — але се як раз для них правдиве свідокство убожества. Се сором для нас священників, що становище одинокого нашого органу знаходить аробату у наших завзятих ворогів, знак що оно їм цілковито на руку — тому проти хибнога а для справи Христової вельми шкідлого становища, яке заняла „Нива“ в статях „на біжучі теми“ і з нагоди брошури „В ім'я правди“ я яко її передилатник найенергійніше протестую.

о. Ілля Чорнодоля.

Допись із Снятина.

(За яку провину перенесено о. Камінського?)

„Gazeta Wieczorna“ і „Wiek Nowy“, пишучи про напад нещасного о. Камінського на Преосвященного Григорія, представляють річ так, що о. Камінський лише на підставі анонімногo листу був перенесений на иншу посаду. „Gaz. wiecz.“ пише: „Zamach spowodowało nieusprawiedliwione rozporządzenie, przemaszając ks. Kamińskiego z jednego proborstwa do drugiego bez poważnej przyczyny, albo mówiąc wyraźniej, na podstawie otrzymanego a n o n i m u, który oskarżał ks. Kamińskiego, jako przeciwnika polityki biskupiej. Anonim wystarczył mu wyrzucić krzywdę człowiekowi, być może, nawet niewinnemu.“

„Wiek Nowy“ пише: „Powodem niezłaski, w jaką opadł ks. Kamiński w swego przełożonego, miał być list anonimowy, który spowodował ks. biskupa Chomyszyna do ściągnięcia ks. Kamińskiego z zajmowanej uprzednio посади“ а перед тим пише так: „Ks. Kamiński cieszył się sprzedażą powszechną sympatją swoich parafian, a jakkolwiek krążyły wersje, iż zamachu dokonał pod wpływem pijanstwa, należało stwierdzić wedle zeznań bliżej stojących osób, iż od śmierci swej żony, która umarła przed pięćmi laty, nie brał do ust ani kropli alkoholu.“

„Діло“ представляє поступок о. Камінського яко акт розпущк і що о. Камінського довели до такого поступку „нечувані секатури, на які був виставлений зі сторуни Еписк. Хомишина“ — так само отже як „Wiek“ і „Gazeta wieczorna“.

Навіть після „Руслана“ виходило би, що о. Камінського лише за его давні гріхи в Богородчанах покарано перенесенем на иншу парохію. Що невірне представлене справи ро-

бити Владиці велику кривду, прошу о поміщенє слідуючого поясненя:

1) О Камінський був лише завідателем Русова а не парохом — як подають польські часописи. Перенесенє завідателя на иншу посаду не така страшна річ.

2) Коли інформатор „Wiek u now.“ справді є особа „bliżej stojąca“ о. Камінського і пише: „що od śmierci swej żony, która umarła przed pięćmi laty, nie brał do ust ani kropli alkoholu“ — то сказав сь відомо му л о ж з наміром вину нападу звалити на Преосвященного. Най інформатор до вірних ревелаяцій „Руслана“ про поведєне о. Камінського в Богородчанах — пригадає собі, яке було поведєне о. Камінського, коли був по Богородчанах сотрудником в Посічл.

Кілько то соблазни давав о. Камінський в Станіславоці — сказала би служба готелева в Станіславоці. Мене інтерпелував раз сьвітський Русин — як здаєсь -- в душі безконфесійний, чому Владика не зробить що з о. Камінським; бо той добродій видів, як за нетверезим о. Камінським кричали жидаки в Станіславоці коло шпиталю на улиці.

Тому чоловікови було соромно, що сє руский священник.

3) Последню причиною перенесеня о. Камінського був не anonimowy list, oskarżający ks. Kamińskiego jako przeciwnika polityki biskupiej, або — ropadnięcie z niewiadomych zresztą powodów o. nielaske ks. biskupa Chomyszyna — але велика, після законів церковних, провиня о. Камінського, якої донув ся тим, що брав активну участь в похороні вретика.

В Русові померла перед двома тяжкими жена дідича Теодоровича. Померла була лютеранка. В похороні, який провадив лютерский пастор Шедль, взяв о. Камінський участь. Не тільки дозволив взяти з церкви процесію, але і казав по дорозі співати пісні. Сам вправді підчас походу до церкви йшов яко приватний чоловік, але до церкви відпривив на здивованє присутних в характері приватних осіб з хдругих сьвященників і на соблазн сьвітських інтелігентів не лише парастає над помершою, але виголосив з проповідалництва довге „словословіє“ в честь помершої лютерки.

Сьвітські люди дивлячись і слухаючи довгої бесіди о. Камінського сказали: „On chyba zghypiał“.

Поступок о. Камінського був цілком сьвідомий, о. Камінський застановляв ся над тим, що робив. Перед похороном питає в домі і в присутности господаря дому о. Теодоровича одного з сьвященників, що має робити. На се дістав відповідь: Domine, habes aetatem. Запитаний священник не хотячи про мужови помершої в такій сумній хвилі виразно відповісти — тими словами хотів сказати: Отче, видите, що ми робимо, робить се і Ви. Таж знаєте приписи Церкви.

Чому о. Камінський не пішов за радою о. собрата і приміром других: одного лат. обр., одного вірм. обряду, а одного руского, до участи в похороні більше компетентних сьвященників, можна хіба тим пояснювати, що о. Камінський був одним з кандидатів на парохію Русів і своїм поступком хотів приводобатись коляторови п. Теодоровичови.

Поступок о. Камінського так противний приписам Церкви, що священники були певні заслупенюваня о. Камінського. Преосвященный укарав о. Камінського лежкою карою, лише перенесенем на иншу посаду, а мимо того чи сьвідомо, чи не сьвідомо спихають часописи все на анонімний лист і на „niełaske ks. biskupa Chomyszyna z niewiadomych zresztą powodów“. Чи таке тенденційне представлюване справи до лиця печати, яка почуваєсь до обовязку стояти на сторожі справдливості і правди?

Чи витворюване прилюдної опинії в такий спосіб причинить ся до утриманя людства на моральній вижні?

Хвальні Редакції! Коли виступаєте в обороні дитини, яка скажить ся перед вами, що бита, то питайте її, за що она бита?

Редакції, які про се нечувану і болєсну для Церкви справу хибно писали, прошу передати се поясненє своїм читачам.

Святин, дня 12. жовтня 1911.

о. Й. Проць.

Італійсько-турецка війна.

Здає ся, що Туреччина видячи, що не пробє муру головою, zaczyna поволи освоювати ся з гадкою, що лише на дорозі порозу-

мінє з Італією може свої втрати звести до як найменших розмірів. Сего доказом була би на случай правдивості між иншим відомість, що турецкий комендант Муїр-баша одержав з Царгороду порученє здержати ся із капітуляцією, бо Туреччина надіє ся невагом розпочати безпосередні переговори з Італією. Дальше промовляє за імовірностию сего стапу річий відомість, що Туреччина робить під сью пору обчисленя своєї господарки в Триполісі і що сі обчислення мають бути підставою до ціни винагороди зі сторуни Італії. Однак сі вісти походять зі сторуни Італії, отже годі щисляти на їх віродостойність; всеж таки імовірности годі їм відказати.

За те вістки із противного — значить турецкого — табору голосять щось зовсім противолежного. Не мира — а війни — безошадної війни проти „невірних“ бажають, по сим вісткам, Турки. „Daily Telegraph“ доносить з Білгороду, що надійшла там відомість з Солуня, що молодотурецкий комітет повідомив великого везира про своє рішенє, по якому, на случай, коли би кабінет не прихилив ся до війни, а розпочав переговори з Італією, комітет є готов вдарити на чолі війск на Царгород.

Через Берлін прийшла вістка, що серед опозиції і більшости палати послів переважує военний настрої. Палата в своїм теперішнім складі помагати буде кабінетови лише тоді, коли він не заакцентує положеня витвореного Італією. Тому власне теперішній кабінет рішив цілу відвічальність, за перебіг подій зложити в руки посольської палати і її поліштити рішенє, чи треба дальше вести війну. — Як бачимо, чисте „слопотворєніє!“

Італійсна прокламация. „Tribuna“ доносить з Триполісу: Проклямацію начального коменданта генерала Канєри проголошено на улицах в арабській мові. Кавас консуляту відчитав єї на улицах і площах. Арабске населєне вислухало прокламация з увагою. Бурмаєстр Гашан-баша просив, щоби висловити італійському королеви вдячність Арабів. Проклямация робить на Арабах величезне вражєне.

Продажа війскових тайн. „Secolo“ в Медіолані звіщає, що син шека триполітанского краю продав Італійцям пляни опрацьовані батьком, що відносять ся до оборони краю, за 50 тисяч лірів.

Італія видзвонє своєничо. В Генуї спущєно на воду третій італійский дреднот „Leonardo da Vinci“. Царгородські дневники доносять, що італійські кораблі, вганяючись по Середземному морю, обсервують дальше побережє Епіру від Превєси до Парга і від до проливу Валюона.

До „Zeit-u“ телеграфують з Алї (в полудневїм Тироліу): Італійска мобілізация прибрала більші розміри, як доси думано. Особенно звертає увагу мобілізация корпусів в Турині, Медіолані, Вероні, Алєссандрі і Генуї, бо з сих корпусів майже ні одного відділу не вислано до Триполісу. Різні війска посуєно близше австрійської границі. Італійский генеральний штаб має надію, що супроти загальних мобілізаційних заряджень ніхто на сі скріпленє позиції в граничній обшарі не зверне уваги.

Господарка Італійців і події в Триполісі. Агенция Стефанього доносить під вчерашною датою: Генерал Канєра обняв в Триполісі найвисшу війскову і цивільну власть. Приняв він дипломатичне тіло, членів італійської кольтонї і провідників арабських нотаблів, до котрих виголосив промову. Генерал Канєра розпорядив, щоби роздано Арабам 2.000 сотнарів віска на посів. Дня 12. с. м. о год. 7. вечером мусліло переправити ся в наслідок непогоди висаджуване війска на сушу, що причалило тої давни рано до триполітанських берегів. Висіданє розпочало ся дня 13. с. м. о год. 7.30 рано; відбував ся оно з поміщю рибачких човнів. Торпедова лодка „Fregia“, яку пірвали філі підчас бурі, осіла на пісковій лаві, Залугу вивратувано, а тепер начали ся роботи над ви свободженєм лодки.

Дєщо про турецку флоту. Після „Secolo“, турецка флота, зложена з 7 панцирників і 4 торпедовців, находить ся у дарданельським проливі, однак не є спосібна до операцій, бо супроти вицопаня англійських корабельних офіцерів сі кораблі не мають комендантів, що зуміли би руководити флотою в трудних морських операціях.

Політичний огляд.

Австро-Угорщина

Вісти про кабинетове пересилєне, про які ми згадували в останнім числі, стихли вправді знов, однак виривають від часу до часу по різних дневниках. В парламентарних кругах говорєно навіть про розв'язанє державної ради і вже називано всякі личности яко „грядучих мужів“.

Однак причини сих вістий зваюють дневники, відповідно своему партійному становищу на противників. Так N. fr. Presse намагає ся виказати, що як раз Чєхї припірають міністра-предсїдника до стїни і підкопують становище правительства, домагаючись впровадженя до кабінету чєских міністрів. Тимчасом в дійсности справа представляє ся зовсім инакше, бо іменно „Народний німецкий Союз“ кладе коледи під ноги правительству при всяких нагодах, а в справі домагань державних урядників і велїзничників попірає їх жадобу до надмірних вимог.

Бар. Гавч був приневолений виступити рішучо проти того напору державних урядників, бо числить ся також з голосами хліборобників, котрі противіє в загальї всякому підвищеню урядничих плат.

Крім того домагають ся урядники, щоби в звязі з підвищенєм плат була також видана службова прагматика. Се доводить до ще більшого запутаня справи, бо приспорює правительству і державній раді нових трудностей, бо в тих справах правительство і держ. рада не так легко можуть погодити ся. Тимто бар. Гавч заявив, що внесе службову прагматику тоді в державній раді, коли она ухвалить наперед закон про підвишенє плат для урядників а також засоби потрібні для покриття сих видатків. Отже наперед се, а відтак службова прагматика.

Знаменно, що як раз члєни Німецько-народного Союзу, котрий повинен би бути підпорою правительства, заохочують велїзничників і урядників до опору і самі стають проти правительства.

Нічого отже дивного, що розходять ся такі вісти про пересилєне і про розв'язанє державної ради, бо правительство не може бути певне піддержки Народно-німецького Союзу. Отже не з боку Чєхів, але противно від Німців грозить правительству небезпека. З оглядом на непевність Німецько-народного Союзу приневолєні инші горожанські сторонництва оглядати ся за иншим способом розв'язки питання про парламентарну більшість і можна вже помітити, що в посольській палаті приготує ся новий партійний уклад, бо Німецько-народний Союз є найбільшою перепорою для уладженя внутрішних парламентарних відносин.

З того отже витворює ся пересилєнє, котре однак може стати небезпечним не правительству, але самому „народному парламенту“.

— Сходини членів Христ. сусп. Союзу щоденно від 6-ої вечєр в канцелярії ул. Хмєльовского ч. 15, II пов

НОВИНИ.

— Калєндар. Ві втєрок: руско-кат.: Бротєя Вер.; римо-кат.: Марїї Марг. — В середу: руско-кат.: Харитова; римо-кат.: Плакуча М.

— На засїданнє Старшини Христ. сусп. Союзу д. 15. с. м. принято нових членів, обговорєно справи перевєдєня організациї і постановлено щоденні сходини в канцелярії „Христ. сусп. Союзу“ від год. 6-ої вечєром, де можна вясягнути всяких пояснєнь в справах Союзу. Ухвалєно також видати відозву до рускої суспільности.

— Признанє за 10-літню визначну працю біля розвитку сокільської організациї висловили вчєра на сходинах члєни львівського „Сокола“ своєму голові проф. Іванови Бобєрському. В прєгарно окрашеній руханковій салі зібрала ся крім Соколів і Соколєк в одноструях і запрошені відпоручники наших львівських товариств: дир. др. Федак, дир. др. Охримович, рад. Шєхович, проф. др. Студинський, проф. Шухєвич, оо. Стефанович і Лежєубский, дир. Мороз і много инших. Прибувшого ювілята, привітано невмовкаючими оплесками. На сцену виступив хор і відспівав кантату уложєну С. Людєвичем в чєсть ювілята, а потім по відповідній промові др. Цєгельский, містоголово

„Сокола“ вручив проф. Боберскому на спо- мни срібну булаву отаманську. Іменем Сокі- лок промовила до ювілята п-а Од. Білинська і передала китицю цвітів. (Замість дарунку Сокілки зложили 70 К на закупно площі). Про- мовив ще сам шан. ювілят, потім хор дівчат відспівав дві пісні під управою п-и М. Кор- дубівної, а др. Волошин, П. містог. „Сокола“, закінчив першу частину сего свята подякою гостям за присутність. Вечером відбув ся ко- мерс в замкненім кружку 30 осіб, на якім промовляли відпоручники товариства, а потім при сердечній гутірці проведено кілька годин часу.

— Вістки з України. Кооперация у Полтавщині. Що до кооперации стоїть Полтавщина на першому місці. Кооперативних товариств є там до 202, одно губерньське, кілька повітових а решта сільські. Перші по- чатки основаня розпочали ся в р. 1865. О- станніми часами основано їх багато особливо в р. 1902, коли то сему сприяли і зємства, уважаючи се за основу для своєї агрономіч- ної діяльності.

„Просьвіта“ в Миколаєві відо- грала дня 8. с. м. комедію Старикого „За двома заяцями“, а на другий день виставле- но під режісерією Кремньова Карпенка Ка- рого „Безталанну“. По відогравню відбули ся танці. Доходу було до тридцятьпять карбо- ванців.

Смерть Н. П. Мілевського. В Мико- лаві помер онді директор торговельної шко- ли Н. П. Мілевський. Миколаївське громадян- ство втратило одного з найбільших діячів, бо небіщик Мілевський був свідомим Україн- цем і брав живу участь в діяльності тамош- ної „Просьвіти“.

— Народи над соймовою виборчою реформою. В суботу відбула нарада пол. соймого правця (консерватисти) над проктом виборчої рефор- ми п. Стажинського. Народа вели ся довірчно. Сї наради мали на цілі дати вказівки прези- денту польських соймових клубів разом з пре- зидентом віденського польського Кола, для ви- рівнаня ріжниць, що заходять ще між сторон- ництвами, а не порішених компромісом і для обдуманя евентуального способу веденя пере- говорів з рускими посланами. Доперва з нині- шнього засіданя президиї клубів буде виданий комунікат.

— В справі поправи долї залізничників ухва- лив нім.-нар. Союз стремити до розширеня і уліпшеня правительственної предлози що до плати залізничників, беручи за основу пред- ложений ними меморіал. Союз сподїє ся, що нормальний хід служби не буде перешкодже- ний, бо та ухвала не обнимає акції союза в справі урядників і державної служби. Також нім.-христ. сусп. Союз ухвалив стремити до розширеня і уліпшеня правительственної пред- логи в справі залізничників з подрібним угля днемем найнижших категорій. Що до покритя сих видатків застерігає собі союз відну руку.

В справі залізничників відбув ся оподї- цілий ряд конференцій представників залі- зничників з посланами, та послів з міністром предсідником.

Як ввевняють з достовірного жерела, міністер предсідник не думає давати дальших виясненя що до становища правительства в урядничій справі, як довго веде ся агітація, тим більше, що становище правительства подавали міністри вже кілька разів. Скликанє в суботу віче державним союз м нім. залізнич- ників та союзом залізничних урядників було дуже численне; на кінець ухвалено резолюцію, в якій постановлено пождати ще на перебіг парламентарних нарад, а рівночасно відзвати президиї нар. союзів залізничників, щоби сей час поробили змаганя в ділі оборони залізнич- ників, если б парламент не хотів узглядити їм домагань. Назначений від 15. с. м. страдан- ний опір відкликає.

— В справі суклентів. У Львові оснував ся тимчасовий комітет суклентів, котрий ого- лошує ось таку відозву: Супроти сего, що в провізорничій правительственній предлозі про підвишенє плати урядникам нема зовсім згад- ки про суклентів середних шкіль як „денних зарібників без раунг“, звертаємо ся отсим до всіх товаришів без ріжницї народности з пред- логою, щоби найдалше до дня 20. жовтня включно організували у всіх середних шко- лях і вислали до Виділу тов. учитель висших шкіль у Львові представленя, що належать в

порозуміню з руским товариством „Учител- ска Громада“ скликати в часі задумних днів загальний зїзд суклентів до Львова, щоби за- няти відповідне становище супроти так без- примірного зїгнорованя 75% всіх учительських сил в Галичині, що є найбільше обтяжені працею, а життя в крайній нужді. Предста- вленя, вислані з поодиноких, наукових заве- день, мають містити згідні заяви, що на ви- падок усуненя ся В. Т. У. В. Ш. комітет зло- жений з самих суклентів, скличе зїзд і прий- де на него з відповідними внесками.

— Віче в справі виборчої реформи. Організа- ція Русинів міста Львова завола на неділю 22. с. м. віче в справі виборчої реформи до сойму.

— Знесенє целібату для віденських учительок. В долінно-австрійським соймі ухвалено в ми- нулім тижні знести целібат учительок у ві- денським окрузі. Новий закон входить в жите з двем свого оголошеня.

— Революція в Хінах. На пїлім просторі хіньської держави розгоріла ся революція, в якій беруть участь також хіньс і війська. Здо- гадують ся, що за сям повстанем укрита є рука Яванії, що рада би догодити своїм ве- ликодержавним амбіціям і розширити свою область також поза жовте море. Ізза недо- стачі місця точніші інформації подамо завтра.

— Стріл на представлено. В часі предста- вленя польского театру в Перемшлі дня 12. с. м. дав ся чути межі І а П. актом якийсь стріл. Перестрашену публіку успокоїв урядю- ючий комісар і показало ся, що в кишені студента політех. Р. вистрілив через необе- режність ре ольвер і зранив студента тяжко в ногу. Єго відвезено до шпитала.

— Сьміх. Є цілі народи, котрі не уміють сьміятися. Північно-американські Індіяни на примір ніколи не сьміють ся. Деякі з народу Ведів на острові Цейлон, запатані, чому з них ніхто ніколи не сьміє ся, відповіли поважно, що ови ніколи не бачуть нічого достойного сьміху. З другого боку, деякі нецивілізовані народи аж надто є склонні до сьміху. Славний подорожник Лівінгстон оповідає, що муран а- фриканський надягнувши на себе одїж, аж качав ся по землі з надмірного сьміху.

Оповідки.

— Львівський руский театр в Станіславові. (По- чаток 7½ вечером. Білети продає на 4 ви- стави вперед „Народна Торговля“, а від год. 6. вечером каса театру)

Ві второк дня 17. жовтня. (На добродї- нї цілі). „Гавуса“ штука в 2 частинах зі спі- вами Г. Гавитмана, музика Маршалка.

В среду дня 18. жовтня „Жидівка“ о- пера в 5 діях Галевія.

В четвер дня 19. жовтня „Тайфун“ яван- ска штука в 4 діях М. Лендіеля з перекладі Й. Стадника.

Готовить ся до вистави опера Офенбаха „Оповідки Гофмана“.

Телеграми

з дня 16. жовтня.

Відень. Президент міністрів бар. Гавч був вчера на довшім послуханю у цесаря.

Відень. О год. 4. по полуднї відбула ся рада міністрів, на якій, як зачунати, обгово- рювано справу скликаючи делегаций і справу мясної конференції з угорским правитель- ством.

Відень. (ТКБ). Довнесенє N. Nr. Presse про додаткову конвенцію, яку мають евенту- ально заключити зі Сербією, є безосновне. На- ради над такою конвенцією входять в круг заграничної торговельної політики і мусли би мати місце на пловий і торговельній конфе- ренції. Вправді ся конференція радяла в остан- нім часі, але можна ствердити, що згаданой виспе справе не було на днешнім порядку на- рад сеї конференції.

Відень. (ТКБ). В справі відновленя три- державного Союзу пише N. Nr. Presse; В ту- теших дипломатичних кругах не поглишило ся тайною, що в Німеччїй назначає ся силь- ний напрям проти відновленя тридержавного Союзу. Правдоподібно сеї напрям тепер знов зникне з хвилєю, коли справа відновленя три- державного Союзу стане актуальною. Вирочім не оглошено точного речінця відновленя, однак кв. Білов в одній бесїді означив, коня заключено договір, а що відновлено єго на 10 лїт, тож кождей може обчислити собі речинець єго вигасненя.

Берлін. (ТКБ). Berliner Tageblatt поміщує статью, походячу знова редакції, в котрій за- жадаю зїрваня тридержавного Союзу. В місце союзу Німеччїни, Австро-Угорщини і Італїї, мав би бути заключений Союз лише між Ні- меччїною і Габсбургскою державою.

Товариство взаїмного кредиту

„Дністер“

у Львові, ул. Руска ч. 20.

Телефон ч. 788.

заснованє при Товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“ в р. 1895 на підставі закона о стоваришенях з р. 1873.

Одвічальність членів обмежена до подвійної висоти уділу.

Цілю Товариства є уділюване кре- диту своїм членам рілньникам обезпеча- ним в „Дністрі“ від більше лїт.

Проценти від вкладок 4%, без по- трудченя податку рентового.

Вкладки приймає і виплачує Каса Дирекції Товариства в годинах урядо- вих, від 8. до 2. год. в полудне.

Конто в Шадиці почтовій ч. 35.527.

Конто жирове в банку австро-угор.

Вкладки щадничі K 3,153,745—

Удїли членські K 313,337—

Позички уділені K 3,810,183—

Канцелярії Товариства отворені перед полуднем.

З нагоди столїтніх роковин уродин Маркі- яна Шашкевича складає Заряд канцелярії То- вариства „Просьвіта“ на отї брошури і книж- ки, що надіють ся на відчити про Маркіяна і до масового ширеня.

1. Століте уродин Маркіяна Шашкевича, написав др. Ів. Брик „Просьвітні листки“ ч 33, ціна 10 сот.

Горячо поручаємо сю брошуру незвичай- но дешево а написану живо, пристуно і ясно. Книжочка висвітлює часи до Маркіяна Шаш- кевича, свїтогляд Маркіяна і єго бажаня, єго праца і заслуги, Русалка Дністрова.

2. Маркіян Шашкевич (з портретом). („Про- сьвітні листки“ ч. 16.) Зміст: коротенька жи- тєпись, 2) З віршів М. Шашкевича: Підласє. Над Бугом, З округків, Думка, Дністрованка. Ціна 6 сот.

3. „Руска Письменність“ т. III.: Твори Маркіяна Шашкевича. Ціна в звичайній оправі 1 K 60 сот. в гарній оправі 2 K.

Книжки сї висилає ся по надісланю гро- ший і почтової оплати. При замовленях понад 20 K оплачуємо почту самі. Комісантам знач- ний рабат. Замовленя слати на адресу: Кан- целярія Товариства „Просьвіта“ у Львові, ри- нок ч 10.

Розклад їзди залізниць у Львові.

Table with 12 columns: Відїзд, Головний дворець, Приїзд, рано, перед пол., по пол., вечер, в ночі. Lists train routes to Krakow, Munkacs, etc.

Table with 12 columns: Відїзд, Підзамче, Приїзд, рано, перед пол., по пол., вечер, в ночі. Lists train routes to Podzamcze.

Table with 12 columns: Відїзд, Личаків, Приїзд, рано, перед пол., по пол., вечер, в ночі. Lists train routes to Lychakiv.

* поспішний поїзд. поїзд поки що не їздить. А від 1/6 до 5/9. Б від 18/1 до 10/9 в неділі і рим.-кат. свята. В від 7/5 до 10/9 в неділі і рим.-кат. свята, Г від 1/6 до 31/8 щоденно. Д від 14/5 до 10/9 в неділі і рим.-кат. свята. Е лише в неділі. З від 1/6 до 30/9 щоденно. К в суботі і неділі. Л від 1/5 до 30/9 щоденно. Н від 1/6 до 31/8 в неділі і свята. П від 10,5 до 30/9 щоденно.

Пошукує ся дяка. Зголо- шеня слати на руки гр.-кат. Уряду парох. в Тулуко- ковї, почта Заболотів. (3-5) Кураційний виноград

найкрасної і найшляхотнійшої якости, з вели- кими ягодами, солодкий, сьвіжо з пня 5 клгр. 2 K 90 с. — ПІЛЬНИЙ МІД найгарнійшої яко- сти 5 клгр. 7 K.

L. Altney Versecz 4, Ungarn. (4-10)

Гігїєничні тутки і паперці з марками і бандеролями Р. Т. П. Русини всю- да і все жадати.

ДІОТІЗ Одинока галицько-руська фабрика ту- ток і паперців в Збаражї.

Др. Богдан Барвіньский:

Зїзд галицького князя Данила з угорским королем Белею IV. в Прешбурзі 1250 р. Істор- ично критична аналіза. Львів 1901. 16° ст 18. — Ціна 10 сот.

Жигимонт Кейстутович, великий князь Ли- товско-руський. Історична монографія. Жовква 1905 8° ст. XIV+170. — Ціна 2 K.

Прешбурський зїзд в справі спадщини по Габенбергах. (Причинок до історїї великого австрійського безкорольва). Львів 1903. 8° ст. 70. — Ціна 30 с.

Zygmunt Kiejstutowicz, książę starodub- ski. Львів 1906. 8° ст. 28. — Ціна 50 с.

Історичні причинки. Розвідки, замїтки і ма- теріяли до історїї України-Руси. І. Жовква 1908 мал. 8° ст. 170. — Ціна 2 K.

Bogurodzicza dzewicza а історичні ви- сновки д-ра Щурата. (В інтересі історичної прав- ди). Львів 1906. мал. 8° ст. 41. — Ціна 20 с.

Історичний розвій імені українсько-рус- кого народу. Львів 1909, мал. 8° ст. 41. — Ці- на 40 с.

Історичні причинки і т. д. II. Львів 1909 мал. 8° ст. X+94. — Ціна 1 K 50 с.

І. Шевченко як „атеїст“ та поет „ненави- сти“. II. Безіменні „герої“ і їх кертична робо- та. (Дві відповіді клеветникам Шевченка- Львів 1910. мал. 8° ст. 16. — Ціна 10 с.

Детати можєт в книгарні Наук Гло м Шевченка у Львові, Ринок 10.